

Narva kodanikud!

Kuna kütlekriisi lahendamise aktiivseks ajaks 10. veebruarist kuni 10. aprillini k. a. paljud kodanikud kui ka asutused olid seotud teiste elu- ja tööstuslike ülesannetega, ei läinud korda aktiivseks ajaks tarviliku kütle- tagavara tulevaks hooajaks muretseda. Seetõttu linnavalitsusel on võimalik asutusi ja elanikkonda tuleval talvel ainult osaliselt küttepuudega varustada. Arvestades eeltooduga, kutsun üles kõiki omale metsamaterjali üles lootama ja kus see võimalik ka suve- kuudel ära vedama, seejuures osa- võtta saavad kõigi soodustuste osa- liseks, mis metsa aktiivseks puhul anti, nimelt kaardid lisatoiduainete, pabe- rosside ja riigiviina saamiseks.

Küttepuid on võimalik üles lootada Narva metskonnas linnale lähemal vahikondades. Üleslootamise eest makstakse lasu RM 0,75–1,15 ruu- mimeetri. Valmistatud küttepuid müüb metskond üleslootajatele järg- miste hindadega:

I sort (kasepuud)	RM 3.50	ruumimeeter
II " (mustaleppapuu)	RM 2.90	"
III " (okaspuud)	RM 2.70	"
IV " "	RM 2.20	"

Võrdluseks olgu näidetud, et küt- tepuude hinnad Narva küttepuides laos on järgmised:

I sort RM 7.—	ruumimeeter
II " " 6.30	"
III " " 5.50	"
IV " " 5.—	"

Raiekohta teadasmiseks ja raie- loa võtmiseks palun pöörduda Narva metsaülemale poole, kelle kantselei asub Haigemaja nr. 62.

Ekstremismide vältimiseks olgu öeldud, et praegu käimas olev and- mele kogumine küllevajaduse kohta on selle vajaduse suuruse kindlak- tegemiseks ja ei tähenda seda, et selles ulatuses linnal oleks võimalik külematerjali anda, sellepärast tuleb kõigil, kes soovivad talvel sooje elu- ja tööruume, kasutada eelpoolnime- tatud soodustusi ja valmistada suvel omale tarvilik hulk küttepuid ise. Ainult see teeb õieti, kes hädajal end ise aitab, ega jää loolma teiste abile.

Narva kodanikud on alati täie tõsidusega ja teadusega suhtunud ühiskondlikesse üritistesse ja omaabisse ning näitavad ka seekord, et käsi külge pannes lahendavad kütlekriisi rahuldavalt nii linna kui ka üksikko- daniku huvides.

Narva linnapea.

Tõhus õhurünnak Stalingradile

Sakslaste uusi vallutusi Donetsi piirkonnas ja idarinde keskosas

Juhi peakorterist, 23. aprillil. Saksa sõjajõudude ülemjuhatus teatab: Omad rünnakud idarindel olid edukad. Rinde kesk- ja põhja- osas nurjusid vaenlase kohalikud rün- nakud. Võitluskõrgusele üksused teo- tasid mõõdund oöl rünnaku Stalin- gradis oleva suure rünnakogude varu- tustehase vastu, saavutades sellele rohkesti pommitamist, mis põhjus- tasid tulekahjusid ja plahvatusi.

Murmani sadamaseadmete vastu sooritati õhurünnak.

Juhi peakorterist, 22. aprillil. Saksa sõjajõudude ülemjuhatus teatab:

Donetsi piirkonnas vallutasid sak-

sa-rumeenia väed edukates löökope- ratsioonides mõned tugevasti välja ehi- tatud ja mineeritud vaenlase toetus- punktid ning said hulga vange.

Idarinde kesk- ja põhjaosas tör- juti tagasi mitmeid vaenlase koha- likke rünnakuid. Ühel omal rünnakul murdisid armee ja relva-SS üksused läbi visalt kaitsitud vaenlase metsa- positsioonist, võtsid suurema hulga vange ja said saagiks 13 kahurit. Võitlus- ja sööstvõitluskõrgusele üksu- sed ründasid raudteeseadmeid vaen- lase rinde taga. Kolm laskemoona- rongi lendas pommitamistest õhku. Purustati mitmeid raudteeliine ja hävitati palju veerevat materjali.

Põhja-Aafrikas ei olnud suure- mat võitlustegevust. La Valetta sõja- listele seadmetele ja lennuväljadele Malta saarel tekitati rulluvate õhu- rünnakutega uusi raskeid kahjustusi. Maas purustati üheksa ja õhuvõitlus- tes saare kohal tulistati alla seitse vaenlase lennukit.

Eile uputasid saksa kerged võit- luslennukid Inglismaa lõunaran- nikul ühe vaenlase kaubalaeva ma- huga 3.000 brt. Mõõdund oöl saavu- tasid võitluskõrgusele plahvatusi teki- tavaid pommitamisi ühele lõhke- ainete vabrikule Lõuna-Inglismaal.

Inglise nurlunud maebu- mieüritus Prantsusmaal

Berlin, 22. aprillil. Sõjaliselt pool avaldatakse: 22. aprilli varastel hom- mikutundidel sooritas üks tugevama briti rünnaküksus lõuna pool Boulog- ne'i Prantsuse rannikul maabumise- kaise. Ellevõle nurjus täielikult saksa rannakaitse valvsuse tõttu. Ühe punkri meeskonna hoolsa tõrjetulega sunniti britid tõmbuma tagasi.

Malta päevad on loetud

Sakslaste ja itaallaste lennukünna- kud Malta saarele on nüüd saavuta- nud enneolematu ägeduse, teatatakse Roon ast. Siinsetes sõjalistes ringkon- dades nähakse briti saarekindlust ole- val küps teistsuguste relvadega val- lutamiseks. Ajaleht „Journal de l'Italia“ kirjutab neljapäevases numb- ris, et Malta liidetakse tulevikus Itaalia- liiga. Leht viitab sellele, et Malta vallutamise päev ei ole enam kaugel.

Jaapani väed vallutavad Burma olivälju

Shanghai'st teatatakse, et jaapan- lased on alanud Burma rindel kõik- jal ägedat rünnakut. Jaapani väed on sooritanud läbimurde ja jätkavad edasitungi, saades pidevalt abivägesid. Oliväljased kaitsvad briti ja hiina väed on jaapani vägede survele sun- nitud tõmbuma tagasi.

11.–20. aprillini hävitati 146 nõukogude lennukit

Berlin, 22. aprillil. Nõukogude õhujõud on 11.–20. aprillini koo- ta- nud 146 lennukit. Neist tulistati õhu- võitlustes alla 99 lennukit. Sama aja vältel on idarindel kaotatud 21 saksa lennukit.

Ainult 12 maja Tokios hävitatud

Shanghai, 22. aprillil. USA õhu- rünnakule kohta Jaapanile märgib Jaapani armee esindaja ülemleinan- Akiyama, et see oli õhendriikidele suureks eksisammuks. Võrreldes nende kaotustega, mida USA-le läksid mak- sa need rünnakud, on kahjud väga väikesed. Tokios on vaevall 12 maja purunenud.

Räimeparved Pärnu lahes

Pärnu lahes on alanud räime- pük. Esimesed räimeparved on juba kohale ilmunud ja kalurid on asunud püügile umbes 200 paadiga.

1. maid pühitsetakse 2. mail
Nagu Saksamaal, nii on ka Eestis 1. mai asemel püha laupäeval, 2. mail. Sõjaloolkorra tõttu ei korraldata mingisuguseid pidustusi.

Terroriaja süngemaid päevi

Kuidas toimus küüditamine Narvas

Õöl vastu 14. juunit läinud aastal algas enamliku terrori õudselm lehekülj. Kümned tuhanded inimesed kisuti õõsel vägivaldselt välja nende kodudest ja küüditati püssimeeste vahel nagu kurjategijaid võõrsile. Rong veeres rongi järele Narvast ja Irboskast üle piiri itta, viies trellitatud vagunel inimesi vastu kujutlematult rasketele kannatustele. Kui palju valu, kannatusi ja pisaraid nägid selle terrori- ajastu päeval ja öödi! Kas suudamegi kujutleda nende inimeste läbi- elamusi — kaotada kodu, omaksed, kõik, mis aastate jooksul oli ku- junenud südamele lähedaseks. Kui õhõhmaruses hakkas müristama auto- mootor ja jõhkrate püssimeeste vahel algas teekond läbi kodulinna tänavate, mis äkki ja ootamatult olid täis julmst, nagu mõnel kesk- aegsel verepulma õöl, siis ahastas kahtlemata igaühel huulil tumm küsimus — mida toob saatust? Kas mind võib olla ei viia mahalaskmi- sele? Kas saan veel kunagi näha kodu, omakseid?

Enemlaste esimesed hambapaljastused

Juba ammu enne 14. juunit hak- kasid enamlased plaanikindlalt are- teerima inimesi, kes nende näis kuidagi kahtlasena. Hoogsamaks muu- tus areteerimiste laine märtsis, millal tuhanded eestlased üleöö kadusid GPU püünistesse. Narvastki jäi kadu- niks terve rida inimesi, kes kuidagi olid end väljendanud nõukogude- vastasena, või endiste aktiivsete eesti tegelastena olid punastel pinnaks silmas. Linnapea Jaan Lust, maa- mõõtja F. Kaba, advokaat Klenski, advokaat A. Pahla ja palju-palju teisi areteeriti ning viidi minema. Mõne- del, kes aimasid enda suhtes kurje kavatsusi, õnnestus õigel ajal põge- neda. Siirduti teise linna või kaugele maale, elati kogu aeg nagu paina- jaliku hirmu all, et ehk siiski tuleb kuskilt pääsemine. Ei aimanud siis veel keegi, et enne lõplikku pääse- mist eestlastel tuleb üle elada nii kohutav terror.

Õö vastu 14. juunit

Reedel, 13. juunil ei aimanud veel keegi enamlaste julmimast kavatsu- sest. Linnas valitses sumbumat palav ilm, tänavail oli tõtlemist nagu tavaliselt. Sajad ja sajad narvalased, kes õõsel laaditi trellitatud vagunitesse, olid veel pahaaimamatult oma iga- päevase töö juures. Kes võiski nen- dest tulla mõtte, et homme on nen- delt juba võetud vabadus!

Punased võimud tol juunipäeval olid näiliselt tegevuses hoopis süütu- mate asjadega. Suure propaganda saatel käis „vabatahtlik“ riigilaenu realiseerimine ja uute passide väljaand- mine. Enamlaste tugeval survele andis „sotsialistliku riigi“ heaks peagu iga- üks osa oma palgast, lohutati end sel- lega, et ega üle kahe-kolme kuu nagu nii laenu enam maksta ei tule. Juba olid küpsenud sündmused, oli selge, et sõja puhkemine ei lase kaua oodata. Veel päeval enne küüditamist algust andis enamlaste TASS amet- likku teatust, milles öeldi, et välis- maa kirjasaatjate teated, nagu valmis- tuks Venemaa kiiresti sõjale, on alatu

provokatsioon. Oli sadanud veel tei- sigi „õiendusi“, millest igaüks võis välja lugeda asjade tõelist tagapõhja. Just see 13. juuni TASS'i „õiendus“ sisendas inimestesse palju lootust. Kõikjal, kus kohtusid „omad inimesed“, kõneldi välispoliitikast ja kaaluti sõja puhkemise võimalusi. Sõda — see aga tähendas meile peatselt saabuvat vabadust. Ent palju oli neid, kes ei saanud enam näha neid pöördelisi sündmusi ega elada kaasa maa va- bastamisele.

Narva autojuhid mobili- seeritakse

13. juuni pärastlõunal, kui tööpäev oli juba lõppemas, anti äkki ülelinna- line korraldus — kõik autod ja omni- bused koguneagu kella 10-ks miilitsa- jaoks koonnaks ette. Ka veel see käsk ei lasknud oletada midagi halba. Ei teadnud keegi peale parteiliikmete, et enne seda olid Narva punased „suu- rused“, eesotsas 1. sekretär Veilma- niga, käinud Tallinnas, kus nendele antud algavaks terroristlikuks aktiks üksikasjalikke juhiseid. Kuidas toimus autode mobiliseerimine ja algas küüditamine, sellest jutustab allpool Narva linnavalitsuse teenistu- ses seisnud autojuht A. E.

„Saanud käsu, sõita kella 10-ks õhtul miilitsajaoskonna ette“, jutustab autojuht, „ei tulnud muidugi pähegi, et teoksil on midagi erakorralist. Et bensiinipaak kästi täis panna, sellest võis kõige enam oletada pikemat väljasõitu. Kes sõidab ja kuhu sõide- takse, seda loomulikult ei sobinud hakata pärima. Kunagi pole olnud nii salapäraseid sõitjaid, nagu seda olid punased suured, ja nende asjadesse segada oma uudishimuga, see võis teinekord minna kalliks maksma.“

Hilinesin väljasõiduga veidi ning kui jõudsin Posti tänavale, nüüd vare- meteks muudetud suure hoone ette, olid seal juba pikad read igat liiki autosid ees. Valge tänav nurgalt ku- ni 3. algkooli juurde ulatusid reastik- ku Narva autod ja omnibused. See tekitas kõige kummalisemaid oletusi. Oli loomulik, et siin ei saanud tege- mist olla mingi kontrolli või üleva- a-

Üksiknr. 5 penni

Tallimiste hind:	
1 kuu	RM. 0,70
3 kuud	2,10
6 " " " "	4,20
Kaasutatud hinnad:	
Kaasutatud kätkest 5 penni mm.	
tehtis	8 " mm.

Prantsusmaa valitsus Pariisi

Prantsusmaa valitsus siirdusval lähelel ajal tagasi Pariisi, teatatakse Berliinist. Suurem osa departemange suunavad oma peomise asjaõenduse sinna. Petaini ja diplomaatikond jää- vad veel arvalavasti Vichy'sse, kuid ministrid rakenduvad töösse suuremal osal Pariisis.

Marssal Petaini üleskutse

Ühenduses uue valitsuse moodus- tamisega avaldas riigipea marssal Pétain üleskutse prantsuse rahvale, kus ta ütles muuseas: — Pierre Laval võtab minu heakskiitmisel endale riigi sise- ja välispoliitika juhtimise. Koos temaga panin ma meie katastroofi traagilisel hetkel aluse uuele korrale, mis peab kindlustama Prantsusmaa taastõusehitamist. Täna, hetkel, mis on nii sama otsustav, kui oli 1940. a. juuni, leian end temaga koos, et jälle jätkata Euroopa organiseerimise tööd, milleks me ühiselt põhialused rajasime.

Prantsusmaa sõjasüüdlased jäävad vangid

Vichy, 22. aprillil. Nagu teatub Prantsuse kohtuminister, jäävad Riomi protsessi peasisüüdlased Daladier, Blum, Gamelin, Guy La Cambre ja Jacomet Riomi lähedale vanglasse.

Leningradis miljon inimest surnud

Nälgiv elanikkond kaupleb inimlihaga

Idarinde põhjaosas hiljuti vangi- langenud nõukogude leitnant toob andmeid Leningradis valitsevast olu- korrast.

Sealne olukord on kohutav ja halveneb iga päevaga. 4 miljonist elanikust, kes sissepiiramise ajal koos põgenikega Leningradi jäid, on vii- mastel kuudel hävinud umbes 1 miljon inimest. Algava kevadega suu- reneb surijate arv iga päevaga. Öue- des, aedades, avalikel väljakuil,

kõikjal on hiiglasuured laipadevirmad. Need on sinna kantud omaste poolt, kes ei tea, kuhu surnuid matta.

Sanitaarolukord on kirjeldamatu. Kes ei ole veel nälgja surnud, see langeb eelseisvate epideemiade ohv- riks. Meeleheites sööb elanikkond laipu.

Nii kaubeldakse enamasti õhtutun- didel inimlihaga. Miilits peab enamasti tulemusteta jahti nende kaubitseja- tele.

rong. Kiirrong sõidab Kouola Simola- Sorilavala-Malkaselä kaudu.

Rändav raamatukauplus rindel

Üks huvilavamatel ja väärtuslike- matest kultuuraavutustest saksa sõdu- rite hoolitsemise alal on rändav rinde- raamatukauplus. Raudleevagunites ja suurtes om- nibustes on seatud sisse riulid, mis mahutavad kuni 3.000 köidet. Need raamatukauplused tulevad ise sõdu- rite juurde isegi kuni rinde eelposit- sioonideni, kus nad on ikka meeleldi nähtud külalised. Ka vallutatud maade suuremates linnades on seatud sisse sarnased raamatukauplused. Nende ülesandeks on heade ja hin- naliste raamatute kaudu luua väim- sel sidel rinde ja kodumaa vahel.

Kalamees läheb kalale, pane pada tulele; jahimees läheb ja- hile, keera pada kummuli.

Vanasõna.

Mannerheimi tunnustus- avaldus Aunuse rinde väeosadele

Helsingi, 23. aprillil. Soome sõja- jõudude ülemjuhataja marssal Man- nerheim on avaldanud päevakäsu, kus ta võtab kokku Aunuse kannasel toimunud lörjevõitluste saavutused ja lausub: „Lörjevõitlustes Aunuse kannasel aprillikuus 1942 moodusta- vad kangelaskliku pealtüki praeguse sõja ajaloos ja annavad meile jälle tõenduse soome sõjamehe siikusest, jõust ja võitlusvõimest. Avaldan kind- ral Oesch'ile ja tema alluvatele väge- dele tunnustuse ja tänu suurte edu- kate saavutuste puhul.“

Kiirrongiühendus Helsingi Äänilinna vahel

Nagu kirjutab „Uusi Suomi“, pan- nakse 1. maist liikvele Helsingi ja Äänilinna (Petrosavolsk) vahel kiir-

Järgneb.

Soodustusi tubakakasvatatajatele

Põllumehed osutavad tubakakasvatuse vastu erilist huvi

Olgugi, et tänavu jäi meie tubakakasvatamise korraldamine liig hiljaks, on siiski loota rahuldavaid tulemusi. See on võimalikuks osutunud erilise huvi tõttu põllumeeste poolt tubakakasvatuse vastu.

Suurel määral aitavad seda huvi veel tõsta soodsad tingimused tubakakasvatatajatele.

Praegune tubakakasvatamise otsene ja majanduslik korraldus on usaldatud Majandus- ja Põllutöödirektori poolt ETK kätte. Nõuandeline ja üldorganisatsiooniline osa allub Põllutöödirektoriümbele. Kohapealset nõuandet ja lepingute sõlmimist teostavad jaoskonna agronoomid. Seega on jaoskonna agronoom kasvatatajale kõige lähemal, kellelt saab vajalikke andmeid ja juhiseid tubakakasvatamiseks. Need, kes veel soovivad astuda tubakakasvatatajate perre, peaksid asja kiirustamise mõttes otseselt pöörduma jaoskonna agronoomi, aga mitte ETK poole. Esimene, saades põllumehest sooviva valduse, seob otsekohe ka lepingu, ning varustab kasvataja vajaliku seemnega. Jaoskonna agronoom annab ka välja loa preemiaks määratud tubakatoodete saamiseks lähemast ühiskauplusest.

Millised on tingimused tubakakasvatatajatele.

Ärilselt otstarbeks tubakakasvataja peab vähemalt 1/5 hektaarilisel maa-alal kasvatama tubakat ja saadava kuivtubaka müüma sügisel ametlikult kindlaks määratud hindadega lepingu sõlmijale.

Lepingus arvestatakse 1 hektarilt vähemalt 1000 kg kuivtubakat.

Tubakakasvatatajale antakse normihindadega suuremal arvul paberosse ja piibutubakat, normid on järgmised: 0,2—0,7 ha Tubaka 1200lk pabe- ja 0,5 kg tuba- kasvat. rosse kal pindala kohta

0,8—1,0	1900	0,7
1,1—2,0	2600	1,0
2,1—4,0	2800	2,0
üle 4,0	5000	3,0

Seega saab kasvataja juba 0,2 hektari tubakakasvatuse puhul terve aastase normi paberosse, kuna tubakas teeb veel teise normi välja.

Neid tooteid võib kasvataja kätte saada järgmistel tähtaegadel:

Lepingu sõlmimisel 20%, pärast istikute väljaistutamist 40% ja ülejäänud osa kohapealse tubakapõllu kontrollimise järele, mis toimub hiljemalt 15. augustiks.

ETK annab kasvatatajatele vajaduse korral avanssi kuni 25% ulatuses ülendamiseks ettenähtud toortubaka väärtusest. Peale selle on veel ette nähtud sügisel tubaka

korraliku tootmise ja ülendamise puhul eripreemiad.

Eksiarvamiste vältimiseks olgu märgitud, et see tubakakasvatuse organisatsioon on loodud ainult, et varustada meie tööstusi hädavajaliku toortubakaga ja seega tagada suhtetajate rahuldavat varustamist tubakatoodetega.

Nendele piibumeestele, kes kasvatavad tubakat ainult isiklikuks otstarbeks, ei saa ETK ega jaoskonna agronoomid kahjuks tubakaseinet anda.

Isiklikuks otstarbeks on lubatud endiselt ühel leibkonnal kuni 100 taime kasvatada. Kes aga kavatseb kasvatada rohkem prab seda tegema lepingu alusel ETK-ga.

Need, kes kavatsevad veel tänavu asuda tubakakasvatamisele, kuid pole end senini registreerinud, peaksid seda kohe jaoskonna agronoomide juures tegema, kuna peenemate tubakasortide külviaeg jõuab lõpule. Mahorkaga on aga veel aega, sest seda külvatakse mai esimesel poolel.

Paljudel tubakakasvatatajatel on mureks,

kuidas tulla toime vajalike töödega,

kuna tööd tubakaga on paljudele uudsed ega omata sellepärast küllalt kogemusi. Selle puuduse kõrvaldamiseks on praegu trükkimisel tubakakasvatamise õpetus, milline saadetakse igale äriliseks otstarbeks kasvatatajale kätte.

Meie kodumaise tubakakasvatamise edu huvides on eriti oluline, et just need asuksid jälle selle ala viljelemisele, kes on varem kasvatanud suuremal viisil tubakat. Vabadussõjale järgnevatel aastatel oli meil tubakakasvatatajaid registreeritud „Tubakakasvatatajate Seltsis“ üle 1500 isiku. Meie tubakatootmise huvides loodame, et need kogemustega põllumehed ja aednikud asuvad jälle ühisesse tubakakasvatatajate perre.

VÄLISAJAKIRJANDUSE ÜLEVADE

„Völkischer Beobachter“
Roosevelti „rahu“

Ühendriikide väljaminekud olid maailmasõjas 44 miljardit, praegu on võlakoorimise piiriks määratud juba 125 miljardit ning see tõuseb kiires tempos kõrgemale. Neid pingutusi ei leha ainult sõjapidamiseks, nad tahavad ette valmistada Ühendriikide maailmavalitsemist. Põhijooned selleks on lüüdnud kontrolliga tähtsate toorainete ja toiduainelaguvade üle tahetakse „lõrksaid rahvusi distsiplineerida“. Valearvestuste asemel Jaapani lugevuse kohta asuvad illusioonid kadunud positsioonide taastamiseks. Ibero-Ameerikal vaadeldakse lähesti avameelselt Ühendriikide võrskuna Amalzona ealele pretendeeritakse juba kui Põhja-Ameerika koloonia'e ning Lõuna-Ameerika kaetakse toetuspunktide võrguga, nende riikide samaaegsel koormamisel relvasustlaenudega.

Püüd kõikjal juures olla, kus on käegakatsutavaid väärtusi, sundis Roosevelt ka India küsimusse vahele seama. Impeeriumi kasvav nõrkus lasseb teda loota, et India sõjavõõluse püstitamine võiks olla lahtekohaks ameerika rahamõjule Indias. Sama ahnusega vaatab ja Lõuna-Aafrikale ja gaullistide poolt vallutatud prantsuse koloniaalvaldustele.

Roosevelti on asendanud Monroe doktriini hullumeelse programmiga: terve maailm Ameerikale.

Dr. Wilhelm Koppen.

Meie veekogud on kalarikkad

Kokkuvõtte majandus- ja transpordidirektori abi A. Radiku raadiokõnest

Meie veekogud on kalarikkad, mitte ainult koguselt, vaid ka väärtuslike kalaliikide poolest. Missuguste suurte väärtustega siin tegemist, võiks näidata kas või 1939. a. toodang, mis oli 21 ml.j. kg. Kui vähest eksporti mille arvesse võtta, teeb see iga elaniku kohta välja umbes 20 kg. kala. Kindel on aga, et endistel aegadel ei saanud meie kalandus kõigi võimaluste piires areneda, kuna hool kalurite eest oli väike ja kalahinnad küllaldaselt korraldamata. Kas ei olnud küllalt juhuseid, kus räimi või turski lihtsalt ei tasunud merest välja tuua.

Praegu, kus rahva toitlustamise küsimus on kaaluva tähtsusega, tuli ka kalanduse korraldamiseks astuda otsustavaid samme.

Nüüdsest peale ei tohi olla raskusi kala turustamise ega hinnaküsimustes.

Nüüd ei ole küsimus seller, kuhu kala panna või kuidas teda turustada, vaid selles — kuidas rohkem kala püüda.

Enam kala püüda, selles seisneb praegu meie ülesanne.

Iga tonn kala, mis enam merest välja võetud, aitab säästa meie põllumehe kallimat vara — karja.

Arvud kõnelevad väga lihtsat keelt — 10 milj. kg kala, mis on umbes pool 1939. a. püügist, võrdub toiteväärtuselt 26.000 keskimese raskuses kariloomale. Kui meie kalamehed püüavad aasta jooksul 22,5 milj. kg

kala, siis vastab see 60.000 kariloomale. Kui see kalahulk meie vetest välja tuuakse, ei jää sinna ühtegi auku järele. 60.000 karilooma kasvatamine aga, seda teab igaüks, nõuab palju aega, vaeva ja kulu.

Iga rändlase elukuseks olgu kaluri kutse.

Oskuse, olla kalur, omab randlane juba sündides. Tagasi oma auväärse kalurite tuleb küsida kõik need, kes omal ajal võib olla ebatasuvuse või mõnel muul põhjusel eemaldunud merest.

Tarvis ainult laimatuult töötaval organisatsiooni ja moodsama ning mehhaniseeritud püügitehnika rakendamist. Märgiksin vaid näitena, kuidas angerjapüüki lunduvallt suurendati sellega, et rändangerjale püügiks võeti larvilusele bolengarnid. Endiste aastate statistilised andmed näitavad, et ühe bolengarniga võib hooaja kohta püüda kuni 1000 kg angerjaid. Teine näide: paar aastat tagasi võeti Pärnu lahes larvilusele Jaapani päritoluga püümisel kakuaamid.

Kakuaamiga räimepüük on annud ühe korraga saaki kuni 40 000 kg. •

Peale seni intensiivselt kasutatud veealade on meil veel küllalt rannikujooni, kus kalapüük pole mitte massiliseks välja arendatud, kus aga eelduste kohaselt leidub külluses väärtuslikku kala. Näiteks tuleb senisest rohkem arendada lestapüüki Hiiuma Saaremaa randades. Samuti

tuleb arendada üldist kalapüüki rannikujoonel Matsalu lahest Pärnu laheni ja Türi- mäelt Narva-Jõesuuni,

kuna nendel aladel on senini püük väheene olnud.

Muu kõrval omab kalapüügi teostamisel ka küllaltki tähtsa koha kalasööt. Liialdamata öeldakse, tursasaak oleks meil sel talvel olnud vähemalt kümme korda suurem, kui oleks lagavaras olnud vajalisel määral söödakala. Selle puuduse kõrvaldamiseks ehitatakse juba käesoleval suvel Pärnu eriline kalade kiirkülmelushoone, mille tööterakendamis- ja räimepüügihooajal võimalik varuda suuremal hulgal tursa söödakala.

Palju muret ja tüli on tekitanud meil alati kalade suvine hoidmine. Soola küsimus on Eesti Kalurite Kesksel õnneks juba lahenenud. Suuresl aitaks aga kala säilitamisele kaasa ka see moodus, et kalad kas juba merel, vastuvõtulaeval või hiljemalt vastuvõtupunktides rapitakse.

Täheb ülalütlikult arendada kalade suutlemist, soolamist ja kuivatamist. Eriti organiseeritakse kalade kuivatamist saaritel.

Meie põllumees on viimaste kuude jooksul väljendunud, mida tema suudab rahva heaks ja meie kurjema vaenlase — bolshevismi — võitmiseks.

Nüüd on järg kalamehe käes.

Ei tohi kahtlust olla, et ka kalamees paneb välja oma parima mitte ainult oma isiklike huvides, vaid kogu rahva huvides.

Praegu on määramisel veealad, kus püüki tohib teostada. Püügialad tehakse üksikasjalikult teatavaks lähemal ajal.

Teame, et kalapüügi edukaks teostamiseks on vaja mootorpeelroolemi. On leitud kõik, et mootorpeelroolemi siiski vajalisel määral saada. Samaaegselt püütakse aga hankida ka purjelehti, et paale, mis selleks sobivad, panna liikuma purjede abil. Samuti tehakse katseid, et kalapaadi mootoreid käivitada gaasiga generaatoritega.

Kalapaadide poolest ei ole seisukord raske. On küll hävinud ja kaotsi läinud umbes 15% paatidest, kuid kalurite koostöö ja üksikute toetamine peab neid raskustest üle aitam. Et lühikese aja jooksul puudu jääki katta, tuleks randades jälle endiselt rakendada kõik kogemustega peadimeistrid.

Võrgulõnga vajasis meie kalurid kuni 110 tn. aastas. Ka selle koguse saamine on kinlustatud. Sellest on käesoleva aasta jooksul umbes 40 tn. juba välja antud, osa on töötlemissel ning osa saadakse hiljem.

On silmas peetud umbes 200 uue peadimootori ehitamist. milleks vajaliku materjali nagu terase, malmi, pronksi saamise küsimus on praegu korraldamisel.

Kalamehe isikliku varustuse seisukohalt on kõige tähtsam — saabasa. Ka selle puuduse kõrvaldamiseks tehakse kõik mis võimalik. 400 paari saapaid on kalameeste jaoks juba kohtadele saadetud. Lähemal ajal loodetakse saada veel mõned sajad paari.

On ju mõistetav, et kalamees peaks varustatud olema korralike õliriidega, kuid kuna praegu on värisa saamine õliriide imbuldamiseks raskendatud, siis on võimalik uue ja kõlbliku imbulusvahendina larvilusele võtta Esilandit. Üldiselt saab aga kalurite varustamine õliriidega kõne alla tulla vaid piiratud määral.

Muresid kalandusaktisiooni heaks kordaminekuks on palju. Meie oleme aga oma muredest üle saanud ja saame ka nüüd.

Pensionide avansid palgatulude maksust vabad

Majandus- ja transpordidirektori otsusega 14. aprillil on praeguses sõjas langenud isikute õigusjärglasile kui ka sõjas töövõime kaotanud isikute kindralkomissari korraldusel Sotsiaaldirektori poolt antud juhiste Eesti kindralkomissariaadi piirkonnas makslavad toetusel ja pensioni avansid kui ka võimalikud toetusrahad Eesti Rahva Ühisabi summatel vabad palgatulude maksust. Samuti on majandus- ja transpordidirektor vabasaband palgatulude maksust veel tasuta einele väärtuse, mis antakse asutuste ja ettevõtete teenistujatele ja töölisele.

Aleksandri kirik

Pühapäeval, 26. aprillil kell 10 hommikul jumalateenistus armulauaga Aleksandri kirikus. Laululehed, oreil helikunstnik pr. Meeta Tari-Noorkukk. Korjandus kiriku parandamiseks heaks. Leeriõpetus algab 4. mail, üles anda teispil. ja reedel kella 10—13.

Õp. Ed. Nigol.

Eesti kunsti müüginäitus Narvas

Samaaegselt muuseumiga avati muuseumi ruumes Rüütli tn. 28 ka eesti kunsti müüginäitus. Esitatud on 16 kunstnikku 36 tööga nii i-i. kui graafika-alal. Õsi küll, tegemist on sel korral vaid väiksema ja võibolla juhusliku koguga. Sellele vaatamata peaks müüginäitus olema küllaltki huvipakkuv. Esinevad ju nooremale ja veel vähetuntud meistrite kõrval ka sellised üldtuntumad kunstnikud nagu Nymän, Murakin, Oskar, Teder.

Roman Nymän'i „Petseri“ paelub vaalelalt otsekohe. Kunstnik on ilmekalt ja ehtsalt jäädvustanud lõuendile nurgakese kloostri. See maal leidis esimesena ostja, saksa sõjaväelase, kes omandas töö ilusa mälestusemena ida sõjapäevi. Ludvig Oskar'i leiame rahuliku meeleolu maastiku „Koijärv“. Maalija on rakendanud siin tühjaid pruunikaid värvitoone, nagu need talle iseloomulikud. Ants Murakin võib sellelgi näitusel oma kolme Lõuna-Eesti maastikuga Kohati tagasihoidlikult dekoratiivne, alati aga maaliline — see on Murakin ja nii ta maalib ikka ja jälle meie kuppelmaastikke. Samuti meistrit liiame ka väikese, kuid hästi tähtsustatud Tallinna vaate „Vana tänav“. Kristjan Teder on väga sageli maalitud liili. Tema „Sirelite“ koloriit on sädlevalt rikas nagu tavaliselt. Kunstnik on üks neid maalijaid, kellele värv on elulisemaks väljendusvahendiks. Teder lähtub konkreetselt, kuid näeb seda veidi lapse otsekohesusega. Teatud määral käib see ka „Sirelite“ kohta. Vanameistril Paul Sepp'alt kohtame realismis, kaines laadis maalitud „Kallastajaid“.

Erich Leps'ilt, kuigi peamiselt kompositsioonimaalija ja portretist, leiame sel korral maastiku. Narvast pärit kunstnik Ardo Siviadi on saanud müüginäitusele kaks tööd „Narva“ ja „Narva-Jõesuu“. Mõlemad iseloomustab pruunikas koloriit „omapärase arhailise maalitehnika“. Huvitav ja hea on Viktor Turp'i „Talutuba“. Taat ja eil poolpimedas tares väljendavad midagi jõulist ja ürgset. Onnestunaks võib lugeda ka valgusekäsitust. Maalilookest hoovab rahu ja vana talu toa hõngu. Hoopis teist laadi on Oskar Sädek. Ta „Tallinna Raekoja plats“ on tulvil värvikirevust ja rahutult liikumist. Sama käib ka Ülo Habicht'i „Tänav“ kohta. Hoopis rahulikumas ja mõõdukamas laadis on ta maalitud „Börsihoone“. Selle teose arhitektuurilise ja koloriitilise osaga võib olla täiesti rahul. Üsna huvitav on Agu Pihelga „Kadriru motiiv“. Kunstnik on noor jõud, kellel siiski juba küllaldane küpsus. Motiiv on esitatud omapäraseis kahvatus värvitoones, kuid siiski tulvil värskest. Puhtimpressionistlikus laadis esineb Rait Lundava kahe tööga „Heinaniitja“ ja „Rand“.

Graafika alalt leiame väljapanevaid Märt Laarmann'it, Avo Keereni'it ja Hugo Orumaa'it. Laarmann, aastate eest järjekindel kubist, on säilitanud tänapäevaelgi kulduse narklikkusele. Ta „Müürivahe“ ja „Pranglirand“ on meeldivad. Keereni luusti- ja plüüsijoonistused on teostatud rutiinvalt ja kaotavad nii mõndagi küpsuse mõttes. Palju rahuldavamad on selle vastu Orumaa linool-

toised. Ka Narvas elavalt Aleksander Normak'ilt leiame milu tööd. Normak esineb peamiselt graafikuna. Sellelgi korral huvitavad meid enam ta luusti-joonistused Narva ainiil ja mõlemad stiliseerivas laadis sõejoonistused muistsele eestlastele elust.

Näitus jääb avatuks veei mõneks ajaks. Mis puulub hindadesse, siis peaksid need olema kättesaadavad Näitus külastatakse elavalt — see on ilme tunnistus muidu nii enesest lõmbunud narvalaste huvist meie kunsti vastu.

V. M.

Taimekaitse aprillis

Sel talvel kannatasid viljapuud uuesti külma all. Jälegi tuleb arvestada puude tugeva kahjustamisega. Külmast kahjustatud puud ei tule aga kohe kõrvaldada, vaid enne nende edaspidist saadust ära võtada. Seal juures ei tohi unustada, et ka ainult osaliselt külmunud puud kahjuritele ja puukäsnadele heaks söödamaaks on. Täielikult surnud puud tuleb seepärast võimalikult pea kõrvaldada. Sarnblik ja sammal tuleb puukoorelt ja lugevamatelt okstelt eemaldada. See saavutatakse viljapuude ja marjapõõsaste priisimisel 10% rauavitriliga.

Sügisel pandud liimivööd tuleb nüüd ära võtta. Pinnale langenud lehed ja mädanenud viljad kokku korjata ja ära hävitada.

Puukäsnad tuleb viljapuude tüvedelt ja okstelt ära murda. Sellest tekkinud haavu priisitakse 10% viljapuude-karbolineumiga. Sama vahendit tarvitatakse ka kahjurite munade hävitamiseks. Selleks otstarbeks prii-

sitakse lehtedele viljapuid ja marjapõõsaid 3— resp. 7% emulsiooniga. Viimati mainitud tugevusega lahu tarvitatakse külmaliblikate ja kilpläide munade hävitamiseks.

Karusmarjapõõsaste juures peab ameerika karusmarja jahukastega kaetud oksad eemaldama ja ära põletama.

On saabunud aeg, kus tuleb hoolitseda lindude eest, kes on võitluses alajahuritega meie liitsed. Vanad pesakastid tuleb korda seada ja vajaduse korral uusi kohale paigutada. Juhul, kui kuldnoaked ei pesitse, teeme sisselennuavause väiksema kui 3,5 sm.

Lehtlööde vastu võitlemine kasvuhooes nõuab gaasitamisest nikotiinsulfaadiga. 100 m³ ruumi gaasitamiseks võetakse 50 m³ 40% nikotiinsulfaati segatult 20% suodaga.

Traatlussitõrje juures asetatakse maapinnale taimede (välja arvatud salat) vahele pärisirohelisega piserdatud kartuli- ja porgandilõike.

Mulimulad hävitatakse kõige kindlamalt, asetades multide käikudesse hernesiaigna — Celio v-i — navenpasta segust kuulikesi.

Talivilja puhlimine on vahepeal iseenest mõistetavaks muutunud. Teisiti on lugu suvililjaga, kuna siin tulemused nii selgesti esile ei kerki kui talivilja juures. Suvililja puhlimine pole aga vähem tähtis. Puhlimisega võideldakse: nisu kõva nõgipea, odra kõva nõgipea, kaera kaetud ja lendava nõgipea, odra triiphaiguse, lina piigirooste, linavarre haiguste ja osaliselt ka linapunaakaste vastu.

Põldkaitsel on lõestatud, et nisu-seemne puhlimisega saavutatakse

keskmiselt 20%-line viljasaagi ja 8% korresaagi juurdekasv.

Odra juhul on vastavad arvud 17 resp. 14%, kaera puhul 15 resp. 8% ja lina puhul kiu suhtes 28% ja varte saagi suhtes 18%.

Suvivilja seemne puhlimine pole niisil mitte vähem tähtis kui sortimine ja tuleb seepärast sel aastal igas talukäitises läbi viia.

Puhlimise lihtsaim moodus on kuivpuhlimine. Sel aastal peavad talunikud ka kuivpuhlimismenelluse rakendamise läbi viima, kes senini seemne märgpuhlimist teostasid, kuna sel aastal kaubanduses ainult kuivalt puhitud seeme vastuvõetav on. Puhlimise teostamine on väga lihtne. Terad valatakse puhlimisnõusse, kusjuures sellest 2/3 täidetud peab olema. Puhlimispreparaat puistatakse teradele, aparaat suletakse kindlalt ja siis keeratakse terad 3—5 minutit, igas minutis ka 45 pöör. Sellega on puhlimine lõpetatud, terad valatakse kottidesse ja pannakse külmitisei kõrvale.

Kuhjade avamisel tuleb juurviljad ja kartulid hoolikalt läbi vaadata. Mäदानevad juurviljad ja kartulid eemaldada ja küllalilase õhu juurde pääsu eest hoolitseda.

Hoitakse jahu mitesobivais ruumes, siis asuvad sinna lestad sisse. Jahu'e lisandub ebameeldiv kõrvalmaki ja on peale selle tervist kahjustav. Lesti saab sellisest jahust kuumutamisel küpseluse või praeahjudes kõrvaldada. Lestad surevad suhteliselt madala kraadide arvu juures. Asub jahu ahjus paksu kihina, siis on omeli tavaliselt vaja 3—4 tundi, et vajalik soojus läbi tungiks. Tuleb valvata, et jahu ära ei kõrbeks.

Enamlaste esimesi hävitustöid Narvas

Täna möödub 23 aastat Joaoru linnaosa põlemisest. — Tuleõnnetus, kus hävines üle 200 maja ja jäi peavarjutuks paartuhat inimest

Möödunud - aastase enamliku hirmuvalitsuse tummade tunnistajana telame siin-seal Narvas veel nõgiseid varemeid ja rüsumnikuid, kurb mälestusmärke selle raske aja julmimast perioodist, millal Stalini „sotsialistlikud ülesehitajad“ rüüstamiste, põletamiste ja tapmistega paljastasid oma tõelise näo. Nood varemed on Narvas juba teised ühe inimpõlve kestel, mis bolshevikud oma „õnneliku elu toomise“ mälestusmärgina siia on maha jätnud. Täna 23 aastat tagasi puhkes Narvas enamlaste kahuritul tagajärjel tuleõnnetus, kus hävines üle 200 maja ja jäi peavarjutuks paartuhat inimest. Enam kui 12 tundi väldanud tulemõllus, mille sekka sadas surmatoovald mürske, hävines peagu täies ulatuses Joaoru linnaosa, kuhu olid aastatepikkuse visa töö ja kokkuhoiuga rajanud endale kodu peamiselt Narva suurvabrikute töölised.

Joaoru põlemine oli iseseisvuse aja suurimaks tulikahjuks

kuni Petseri põlemiseni 1939. aastal. Tuli puhkes kolmest kohast peagu korraga. Üks vaenlase mürsk sattus Raudsilla tän. 13 asunud Karu puumaja, mis kohe võttis tuld. Kuna majaelanikud viibisid varjendis ja kustutustööd seetõttu viibisid, osutus tuleõnnetusele piiripanemine võimatuks. Samal ajal algas teine tulikahi Kaldal tänavas, kus pommiplahvjustest hakkas põlema puusepp Kikeristi maja. Kohe seejärele tõusid leegid Joaoru tähe. 91 asunud Zahharovi kahetõrjese pommijätkajast.

Narva tolleaegne komandant Freudenstein koos linna tuleõrje üldjuhi

Nõmtakiga mobiliseerisid tuleõrje ning asusid koos kaitseliitlaste ja sõjaväelastega tuld kustutama. Abi kutsuti ka Jõhivist, Rakverest ja Vainarast, kust aga väljasõit viibis ning tuleõrjajad saabusid pealegi puuduliku varustusega. Küll oli aga varakult kohal ja võttis kogu aeg kustutustöödest osa Narva-Jõesuu tuleõrje.

Mitteküllalidaste abinõude ja tule kiire leviku tõttu osutus võitlus tulega väga raskeks. Vaevast oli ühes kohas jõutud leekidele panna piiri, kui juba kerkis suits uuest kohast. Kasutada oli vaid 5 auru- ja 6 käsipritsi, kusjuures omaette

raskeks probleemiks oli veepuudus.

Lisaks kõigele olid kustutustööd raskendatud pommitamise tõttu. Peetri tuleõrje lendsalka, kes töötas jaamas, tabas peagi õnnetus. Üks granaat lõi jaamahoonesse sisse, kusjuures purunes prits ja voolikud ning üks hobune sai surma. Jaamahoone päästmiseks ei olnud võimalik enam midagi ära teha. Varsti oli ka jaamataagune linnaosa üksainsus tulemeri. Teiselt poolt mürdsid leegid omale teed jõe poolt Aleksandri kiriku suunas. Majadest loobiti kraam mäenõlvakult alla, kusjuures enamik päästetud varandusest kas purunes või seal suurest kuumusest omakorda süttis. Osa majadest kanti kraam Aleksandri kirikusse,

kuhu tule ja pommide eest oli tulnud varju otsima umbes 500 inimest. Tulest sisse piiratud kirikus muutus aga varsti niivõrd kuumaks, et inimesed kippusid lämbuma. Aknaklaasid sulasid nagu vaha ning kohati võtsid tuld juba ka ukse, kuid need jõuti õigel ajal kustutada.

Kuna tulepiirkonnas üksikute majade

kustutamine olnuks võimatu, kesken- dati kõik jõud tule edasileviku tõkestamisele teistesse linnaosadesse. Jaama tänaval tuli lasta õhku selleks kolm maja. Seeläbi tekkinud tühik andis võimaluse panna tulele piiri.

Peavarjutuks jäanud inimesed veetsid õõ lageda taeva all külmast ja vihmas oma säilinud varanatkust valvates. Vahepeal käristas masendavat vaikust kaeblik ulgumine ja vali kargatus. Punased polnud töötlemustega veel rahul — aeg-ajalt läkitati uusi mürske Narva suunas.

Üldse hävines 25. aprillil 203 elamut ühes kõrvalhoonetega. Üldist kahjusunmat hinnati ümarguselt 250 miljonile margale. Sõjalisest seisukohast ei saavutanud bolshevikud sellest põletamisest vähemaidki tulemusi. Järgnevatel nädalatel suruti punaste rinne eesti vägede poolt Leningradi alla ja Narva neid enam sisse tungida ei lastud. Asjatuks jäid ka rünnakud järgmisel talvel, mida kommunistid teostasid Narva vallutamise sihiga, kandes suuri inimkaotusi. Lõpuks pidid nad loobuma Narva vallutamise eesmärgi. Üle kahekümne aasta hiljem õnnestus see neil pettelepinguga.

Põletada, tappa, hävitada — see oli enamlaste loosung juba nende võimuaia algusaastail ja selle loosungiga lähevad nad ka nüüd oma hävingule vastu. Veel ei jõutud iseseisvuse kestel kõiki Joaoru varemeid lammutada ega linna uuesti üles ehitada, kui uuesti puhkesid Narvas enamlaste kätetöö tulemusena hiigelleegid. Praegu seisavad Joaoru kohati püsti vanad varemed läbisegi uutega ning sageli on raskegi eraldada, misugusest enamlaste hävitusperioodist pärinevad siin nood purunenud müürid.

Kevadisi töid puuvilja- ja marjaaias

Aianduse eriteadlane Erich Vellenuhm

Puuviljal ja marjadel on võrratu suurus tähtsust terviskude loitule milmekestamisel ja söögisedeli rikastamisel. Samuti on puuvilja ja marjad toormaterjaliks mitmesugusteks marmelaadideks, mahladeks jne. töötlemisel. Sellega on meile kõigile selge, et kaesoleval kevadel peame tegema kõik võimaliku, mis aitavad kindlustada rikkalikku ja kõrgeväärtuslikku juurvilja- ja marjaaia.

Kuna suurem osa viljapuid hävis 1939/40. a. talve pakases, on meie aedades praegu ainult vähesel arvul toodanguvõimelisi viljapuid ning kahjuks on needki osaliselt külmas riku- tud. Siin tuleb kõigile hooli kanda, et need tervenemislootusega viljapuid ka kiiresti kosuksid ja paraneksid. Võttes selleks on kuivanud okste kõrvaldamine, võraarenduse lõikuse teostamine, korralik viljapuude aluse maa harimine ja väetamine ning taimekaitseõõde läbiviimine.

Viljapuude võraokste lõikamine

tuleb läbi viia kevadel, enne kui viljapuu algab tugev mahlade vool. Tavaliselt saab meil viljapuude okste lõikust leha märtsikuu lõpul ja aprillis, niipea kui suurel külmad möödunud ja lumekate sedavõrd sulanud, et saab hõlpsamini aias liikuda. Noorel viljapuul kõige esiteks ära lõigata kõik kuivanud oksad, ning siis vaadata, kas järele jäänud oksad moodustavad tasakaalus võra. On peale kuivanud okste äralõikamise selgunud et võra jääb n. n. ühe poolega, s. o. pole tasakaalus, tuleb veel suuremaid oksti kärpida või mõned isegi välja lõigata.

Teostali juba 1940, või 1941. a. kevadel võraokste kärpimisi, mille tõttu elujõulisemal noorel viljapuudel tekis jämedamale okstel uunuvatest pungadest hulk noori võra- sid, siis on tarvilik, et mõni üksik neist ära lõigataks, eriti aga need, mis on sihilud võra sisse. Okste lõikamisel tule kogu aeg silmas pida viljapuuvõra edaspidise arendamise võimalusi ja nõudeid.

Viljapuuvõraarendamise lõikuse õige teostamine pole väga lihtne, seepärast on soovitat kasutada aiandus- ala asjatundjale kaasabi. Vanemal viljapuudel ära lõigata kõik kuiva- nud oksad ning vajaduse korral ka teisi oksti, kui võra on liiga tihe.

Osa noori viljapuid külnus kuni lunepinnani ning need lõigati ka kuni terve oksani maha 1940. a. kevadel. Terveks jäänud väärilistud tugevasi kasvanud võrsest üks tugevam ning püsilisemalt kasvav valida uueks tüveks. On nimetatud võrsel juba kõrvaloksi, siis valida sellel 4–5 kõrvaloksa, millised peavad moodustama uue võra ning teised ära lõigata. Kõrvalharude valikul on

nõudeks, et need oleksid omavahel tasakaalus ja juhitud võimalikult ühtlaselt laiali ilmakaarte suhtes.

Marjaaias

karusmarja- ja sõstrapõõsas vajavad igal aastal või vähemal aastal tagant harvendamist. Marjapõõsaste juures harvendustööd tulevad teha sügisel või varakevadel. Kevadel harvendustööd teha niipea kui lumekate seda võimaldab. Kevadise põõsaste harvendamisega ei tohi hilineda, sest kõikidel marjapõõsastel puhkevad pungad varakult ning hilisema harvenduse puhul rikuksime hulk õie- pungi. Samuti pole lubatav suurte okste äralõikamisega haavade tekitamine, kui põõsas on alanud mahlade liikumine.

Suurematest lihedatest vanematest põõsastest tulevad välja lõigata kõik kuivanud ja tugevasti sammaldunud väheviljakad oksad, millised ei anna häid aastakasve. Peale selle kontrol- lida põõsa tihedust ning tarviduse korral välja lõigata üksikuid noore- maid oksti.

Seni halvasti hooldatud ja harven- datud põõsastest pole võimalik ühel aastal kõiki vanu ja sammaldunud oksti välja lõigata, sest seal sageli polegi paremaid ning tuleks kõik oksad kõrvaldada. Sel puhul jääksime sel aastal ka vähesest saagist ilma, mida see põõsas andis. Soovitatavam on niisugustest põõsastest vanade okste väljalõikamine teostada osade kaupa 3 aasta jooksul, umbes võr- seles osades. Karusmarja- ja punase sõstrapõõsastel tulevad oksad ära lõigata mullapinnani, kuna mustsõstra- põõsail tuleb jätta 15–20 sm pikku- sed tüüpad, sest mustsõstra põõsas ei anna hästi uusi võrseid juurtelt, nagu karusmarja ja punane sõstar.

1939/40. a. külma talve tagajärjel külmusid paljudel põõsastel lumest väljalauluvad oksad, mille tagajärjel väetatud ja hooldatud põõsad andsid palju uusi võrseid, rohkem kui põõsa normaaltiheduseks ja uuendumiseks vajalik. Kuna möödunud aastal jäid paljudes kohtades harvendustööd te- gemata, tulevad need teostada käes- oleval kevadel, siin on vajalik ka noorematest okstest osa ära lõigata, nii et allesjäänutel jääks küllaldaselt ruumi ja valgust kasvamiseks ja rik- kalikult väärilistiku vilja kandmiseks.

Vaarikapõõsastel tuleb ära lõigata kõik eelmisel aastal vilja kandnud varred, kui see on jäänud sügisel te- gemata. Möödunud suvel kasvanud noortest võsunditest tuleb jätta ühe põõsa kohta alles 5–6 tugevamat, mis kaesoleval aastal vilja kannavad, ülejäänud kõrvaldada. Sordid, mis vajavad tugesid, on vajalik kiinnitada tugedele või traatidele.

Eltevaatust meremiinidega

Juhiseid kalureile miinide käsitamiseks kalaaktsiooni puhul

Sõja ajal on meid ümbritsevasse velesse asetatud hulgaliselt miine. Neid võib leiduda meie ranniku kõige lähedamas piirkonnas. Kuna miinide asukohad ei ole veel teada, võib kalureil nendega tulla kokku- puuteid eeloleva kalaaktsiooni teosta- misel. Samuti on võimalik, et ankruli lahti kistud miinid ujuvad veepinnale, või uhitakse randa, kus nad võivad tekitada raskeid õnnetusi, kui nende järele ei teostata küllaldast valvet ja ei teat- da viivitamatult ametivõimu- dele miinide koristamiseks või kahju- tukstegemiseks.

Meie rannavelesse on pandud peamiselt nõukogude päritoluga ja ka enamlaste poolt ülevõetud endi- seid E. V. miine. Oma väliselt kujult on need miinid kera- või poolõmar- guse otsadega silindrikujulised. Neid võib olla sarvedega ja sarvedeta. Miinide suurus on mitmesugune. Võib esineda ka väikesi, eriti kalakujulisi miine, millede esimine osa on tõmp- ja tagumine osa piklikkooniline. Need miinid võivad olla niinimetatud lõik- seadeldise vurrudega, s. o. kahe väljaulatava treadiga, millede väike- seimgi pööramine tekitab plahvotuse, või vurrudeta.

Arvalavasti on meie rannavelesse asetatud peamiselt lõõkiminiide tüüpi kuuluvaid miine, kuna teiste miini- tüüpide, nagu magneetiliste, akustiliste, elektriliste ja antennimiinide olemasolu kohta puuduvad andmed.

Meie rannaelanikud ja kalurid, selleks, et vältida raskeid õnnetusi, peavad hoiduma miinidele asjatult lähenemisest, eriti kalsteil miine viia ühest kohast teise või neid lahti võtta, miini sarvi pörutada või kõver- dada.

Kodanikud peavad teatama vii- tamatult Saksa sõjaväe või teistele ametivõimudele leitud miinidest. Kalu- rid peavad hoiduma kalapüümisest panemisest velesse, kus on miine, kuna püünised miinile sattudes võivad puruneda. Juhul, kui püüniste veest väljavõtmisel tekib raskusi, tuleb selgitada, kas püünised ei ole kinni jäänud miini külge, sest jõuline püü- niste kiskumine võib tekitada miini- plahvotuse.

Kui kalapüügi veeala on traali- mata, on seal soovitat enire püügile asumist ilusa ilmaga ja selge veega teha vaatlusi, et selgitada miinide olemasolu.

Miin on tugeva lõhke- ja suure purustusjõuga on olulise kaluritele ja rannaelanikele siis, kui temasse suhtu- takse hooletult. Kui aga kalurid ja rannaelanikud võtavad tarvitusele eltevaatuseabinõud—teatavad viivitam- tatult igast leitud miinist ja talitavad leadiikuli, vähendab see tunduvalt miiniohula ja miini ei kujune takistu- seks meie eeloleva kalapüügiaktsiooni teostamisel.

H. Liikane.

2700 töölislalt puhkekodudesse

Kutsekogude toetus lasterikastele ja rasketööliste perekondadele laste suveks maale saatmise näol

Õnnetu enamlus oskas ka tööta- jaskonna sotsiaalkindlustuseala muula poliitiliseks teguriks, võimildades poliitilistele aktivistidele kaugelasvate sanatooriumide kasutamist. Samal ajal aga jäid linnitööliste lapsed suvel ilma võimalusest vahetada tolmused linna- tänavad kosulava maaõhu vastu.

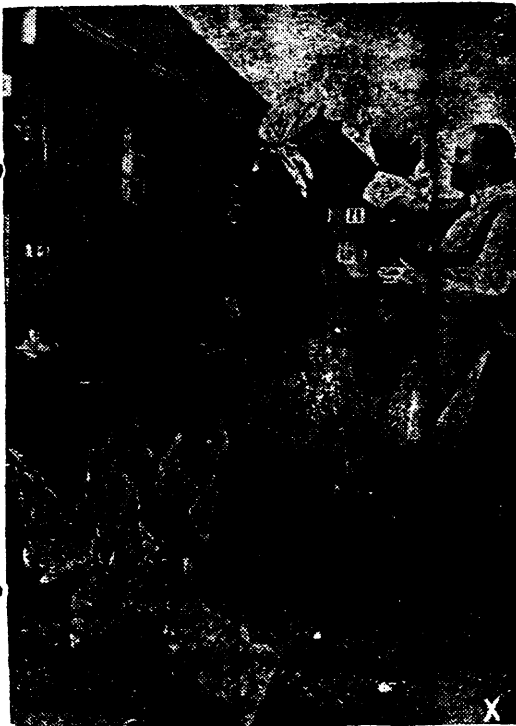
Kuna lapsed on meie rahva tule- viku panti, siis tuleb eeskätt nende eest hoolitsemisele rõhku panna, hoolimata sõjaeelsest raskustest. Meie töötajaskonnas on küllaldaselt neid, eeskätt lasterikaste ja raske-tööliste perekondade seas, kes ei suuda

majanduslikel põhjustel omal kulul lapsi maale saata.

Tugedes eellõudule, on Kutseko- gude Keskküli otsustanud tema valdu- ses olevaid puhke- ja lastekodusid rakendada üldtähendatud otstarbeks. Nagu teada, rõõvisid enamlased puhkekodude sisseseaded või viisid need laiali. Keskküli peaosakond „Puhkus ja Elurõõm“, kes korraldab puhkekodude majandamist ja kasuta- mist, on asunud umbes 2700 lapse paigutamiseks tarvisminevale majade kordaseadmisle.

luvad koguni läbipääsmatuks ja tu- levad paratamatult sulgeda liiklemi- seks. Sõjavägede juhatusel poolt on teede kasutajale sõjaväelastele tehtud korraldus, et jõuvänkrile liiklemiski- rust ja koormust teede lagunemise ajal piirataks :

- 1) sõiduautodel kuni 50 km tunnis,
- 2) veoautodel kandejõuga kuni 2,5 t, kiirus kuni 40 km tunnis,
- 3) veoautodel kandejõuga üle

Põhjamere ääres, Schleswig-Holsteinis, neelas meri viimastel aastakümnetel seal tekkivate tugevate tormide läbi suuri viljarikkaid maa-alasid, millised peale rahvussotsialistide võimuletule- kut jälle võideti kõikide võimalikkude vahendi- ga ja riigilõõstenisuse rakendamise- gerell järk-järgule tagasi. Suurim uusmaa võimline tekkis Adolf Hitleri lammi ehitami- sega Elbe suudme kirdetipus. Sellel ranniku- osal on viimastel aastatel võideld üle 5-e tuhande morgeni viljakat maad, mida harivad nüüd hulk noori põllumehi. Sealjuures on tekkinud ka palju uusi põllu- ja käsitööliste asulaid ja ka noorele kalurigeneratsioonile avaneb siin uus legevusvõli. Põll kujeleb murehilt tulevikkuaotaval noortalunlikupõlve sel merest võideldud maal.

2,5 t., kiirus kuni 30 km tunnis. Sõidukite kiirust ja koormust kont- rollitakse sõjaväe esindaja poolt ja määruse vastu eksijaid trahvitakse.

Maanteede valitsus nõuab ka tsi- vilisulustele eraautode juhitud eel- loodud korraldusest kinnipidamist. Ka hobuveokite liikluse piiramine on väga soovitat.

Meie leed on nõrga pealiskatttega, kuid nendele on koondunud sõja- olukorra tõttu suurem koormus kui need suudavad kanda. Teede kasu- taja kohus on arvestada tekkinud olukorda ning piirata liiklemist ja kiirust teede lagunemise ajal niivõrd, kui see võimalik.

Raudtee Valitsus.

Sõidukite märgistamise määrus

§ 1.

1) Kõigil avalikkudel tänavatel ja teedel liiklevail hobuveokitel peab olema sill veoki pidaja nimega ja aadressiga, kui need ei ole varustatud sõidukimärkiga. Sill kinnitatakse looga sõlaja poole pööratud küljele.

2) Sill peab olema vähemalt 12x8 sm suur. Kiri sildil peab olema loetav ning ilmsliku- kindlast värvist.

§ 2.

Seda, kes rikub § 1 eeskirju või tarvitat valeandmetega silli, karistatakse vangimajaga ja rahatrahviga või ühega neist karistusest. Karistatav on nli sõidukit pidaja kui ka sõidu- ki juht.

Tallinn, 16 märtsil 1942.

Sisedirektor
Angelus.

Prantsusmaa uus suund

Otsustav samm uue kooskõla loomiseks Euroopas

Uue Euroopa kujundamisel on vii- mastel päevadel teinud lootustandvaid edusamme Prantsusmaa. See oma- aegne juhtiv suurriik on elanud üle ühenduses sõjalise kokkuvarisemisega 1940. aastal raske sisemise kriisi. Aastakümneid juhitud saksavenealine poliitika oli viinud maa raske katast- roofini. Tuli teha suuri pingutusi, et leida rahvuse edasielemiseks uusi aluseid. Eelkõige oli tarvis luua õige suhtumine Saksamaasse, mis olukorras, kus pool riiki oli okupatsiooni all, ei ol- nud hingeeluliselt kerge. Riigipea, 83- aastane marssal Pétain ja tema asetäitja admiral Darlan tegid mineviku vigade parandamiseks mis suutsid, kuid üldine mõtteviis oli visa kaasa tulema. See avaldus muuseas õige kujukalt kohtuprotsessis, mis algatati Prantsus- maa õnnetuse süüdlaste selgitamiseks. Kuid protsess kujunes asjaolude selgi- tamiseks, miks Prantsusmaa oli sõja- liselt halvasti ette valmistatud. Asja tuumast, missugused tõukejõud sundi- sid Prantsusmaad 3. sept. 1939. a. Saksamaale sõda kuulutama, taheti mõõda minna. Alles siis, kui sellele väljaspoolt tähelepanu juhti, katkes- tati protsess, et uurimisvõimud saak- sid kogu toimingut seada õigele alusele.

Ühtlasi saabusid teateid ka valit- suse ümbermoodustamisest, mis nüüd on teostunud tuntud poliitiku Pierre Lavalil kutsumisega valitsuse etteotsa. Laval valitsuse juhina või presiden- dina, nagu teda ka nimetatatakse, juhib välis- ja siseministeriümi. Tema kõrval on eriline seisukoht admiral Darlanil, kes on riigipea võimalik järglane ja võitlusjõudude ülemjuha- taja.

Pierre Laval on tuntud poliitika- mehena, kes juba pikemat aega on töötanud Prantsusmaa-Saksamaa lä-

henemise kasuks, mille tarviduset ei tahetud siis Prantsusmaal aru saada.

Pierre Laval Prantsusmaa välispoliitilisest seisundist

Valitsuse juht Laval esines Prant- suse ringhäälingus oma programmi- kõnega, milles ta ütles muuhulgas: „Juba ammu, arvates ajast, mit astu- sin avalikku ellu, olen ma alati kinni- tanud, et Prantsusmaa ja Saksamaa lähenemine on Euroopa rahu eeldu- seks. Montoire'is 1940. aastal leidsime meie marssal Pétainiga eest võitja, kes teatas oma valmidusest oma võitu mille kurjasti kasutada ja pakkus Prantsusmaale tema minevikule väär- kol kohta uues Euroopas. Montoire'is võeti vastu uue poliitika printsiip, kus ei ohverdatud ei Prantsusmaa au ega elulisi huve.“

Marssal ütles mõni päev pärast seda kohtumist: „Selle võitja suhtes, kes oma võitu oskab valitseda, oska- me meie c ma kaotust valitseda“. Selle lee olen ma valinud. Meie omame mineviku, mis on kuulsuselt küllaltki rikas, et seda poliitiliseks eajada.

Alates oktoobrist 1940 levis sõda kõigile mandritele ja la sai uue tähen- duse. Hiiglaslik võitlus, mida Saksa- maa peab kommunisti vastu, mitte ainult ei pikenda sõda, vaid on pal- jastanud kogu la mõiste. Kas usule ei kommunistid juhl, kui nad oleksid võitjad, oleksid peatunud meie pilride ees?

Oleme seetud järgmise valiku ette: peame oma au ja elulisi huvi- sid respektierides lahuma uue ja rahuliku Euroopaga, mis homme väl- jub suurest rahvastesõjast, või me peame olema valmis nägema oma tsivilisatsiooni kadu.

Jõuvankrite uuesti liiklemisele lubamise määrus

Eestist ülekäinud sõjaliste sündmuste tõttu on endine jõuvankrite registreerimise ja nende liiklemisele lubamise süsteem suurel määral segi pa salad. Et sellel tähtsal alal uuesti korda luua, on vajalik esmajoones kõigile olemasolevate jõuvankrite uuesti registreerida ja neile uued liiklemisloa välja anda. Edasi on vajalik, seri kuni uute jõuvankrite piiramata loomine veel võimalik ei ole, jõuvankritega kauplemine allutada ametliku kontrollile. Neil põhjustel antakse alljärgnevat määrust.

§ 1. Käesoleva määru eeskirjad on kehtivad kõigi Eesti kindralkomissari-piirkonnas olevate jõuvankrite kohta, mis ei kuulu Saksa sõjaväele või mis ei ole varustatud ametliku Saksa registreerimismärgiga, samuti kõiki jõuvankri kummirehvide kohta, mis ei ole Saksa sõjaväe, saksa ametiasutuste või Saksa riikikondusse kuuluvate isikute valduses.

I. Jõuvankrite ja jõuvankrite kummirehvide registreerimine

§ 2. 1) Kõik jõuvankrid (sõidurajad, autobused, traktorid ja mootorrattad) peavad olema kuni 15. maini 1942 üles antud võimkondsele ja avalitsusele, maakonnavabades linnades aga linnavalitsusele (alamale haldusastutusele). Võimkondne on see asutus, kelle piirkonnas jõuvanker asub. Ülesandmine on kohuslik vaatamata sellele, kas jõuvanker on liiklemisele lubatud või mitte ning kas ta on sõidukõlblikus seisukorras või mitte.

2) Üles andma on kohustatud jõuvankri pidaja (s. o. see, kelle majanduslikus kasutamises jõuvanker on), omanikula jõuvankrite puhul maa-ala valitseja või kasutaja, millel omanikula jõuvanker asub.

§ 3. Kõik jõuvankrite kummirehvid (välis- ja sisekummid) tuleb samuti kuni 15. maini 1942 üles anda alamale haldusastutusele. Ülesandmine on kohuslik vaatamata sellele, kas rehvid on tarvitamiskõlblikud või mitte.

§ 4. Ülesandmiseks tuleb tarvitada eeskirjutatud teatelehte. Ülesandmiseks kohustatu vastutab oma allkirjaga

teatelehes sisalduvale andmele tõele vastavuse eest.

§ 5. Ülesandmiskohuslike jõuvankrite ja jõuvankrite kummirehvide valdajad peavad valdusseisu säilitama kuni registreerimistunnistuse (§ 7) või teissuguse korralduse saamiseni.

II. Jõuvankrite registreerimine ja liiklemisele lubamine

§ 6. 1) Kõik senini jõuvankrite eraliiklemiseks väljaantud loa kaotavad 15. maist 1942 kehtivuse.

2) Jõuvankrite liiklemisele lubamine korraldatakse alljärgnevat eeskirjadega uuesti.

§ 7. 1) Ülesandmise (§ 2) alusel annab alam haldusastutus registreerimistunnistuse lisa 1 eeskujul kohaselt.

2) Alates 15. maist 1942 lubatakse liiklemisele ainult neid jõuvankreid, mille jaoks on välja antud registreerimistunnistus.

§ 8. Registreerimise järel tuleb võimkondsele alam haldusastutuse nõudmisel jõuvanker esitada ülevaatuseks. Ülevaatus aeg ja koht teatatakse. Ei ole jõuvanker sõidukõlblik, tuleb sellest ülesandmisel teatada. Ülevaatus toimub sel juhul jõuvankri asukohas.

§ 9. 1) Liiklemisele lubamiseks antakse välja liiklemisloa lisa 2 eeskujul kohaselt. Avaldus liiklemisloa saamiseks tuleb esitada alamale haldusastutusele.

2) Liiklemisluba tuleb kinnitada tuuleklaasile, nähtavale kohale. Sõidukid, mis ei ole varustatud nende jaoks määratud liiklemisloaga, ei tohi avalikust liiklemist osa võtta.

III. Võõrandamine

§ 10. Igasuguste jõuvankrite ja jõuvankrite kummirehvide võõrandamine on lubatud ainult Kindralkomissari nõusolekul. Avaldus nõusoleku saamiseks tuleb esitada alamale haldusastutusele.

§ 11. Jõuvankreid ja jõuvankrite kummirehve võivad keelustada ainult Kindralkomissari ja tema poolt selleks määratud asutused. See eeskiri ei puuduta § 14 põhjal määratavaid konfiskeerimisi.

IV. Karistused ja lõppeeskirjad

§ 12. 1) Kes avalikl teedel või väljakul juhib jõuvankrit, mis ei ole § 9 kohaselt liiklemisele lubatud, seda karistatakse rahahrahviga või vangimajaga kuni kahe kuuni. Ettevaatamatuid süütegusid karistatakse samades karistuspiirides.

2) Sama karistuse alla langeb jõuvankri pidaja, kes tahlikult või ettevaatamatult võimaldab liiklemisele mitte lubatud jõuvankri kasutamist avalikel väljakul või teedel.

§ 13. 1) Kes õigusevastase sihiga 1) jõuvankri, millele võimkondse astutuse poolt ei ole välja antud liiklemisluba, varustab loaga, mis jätab mulje, nagu oleks jõuvanker ametlikult poolt liiklemisele lubatud. 2) varustab jõuvankri mõne muu liiklemisloaga võimkondse astutuse poolt välja antud liiklemisloa asemel. 3) jõuvankri külge seatud korras kinnitatud liiklemisluba muudab, kõrvaldab, kaotab või teisiti selle loetavust vähendab, seda karistatakse rahahrahviga või vangimajaga kuni kolme kuuni, kuivõrd muude karistuseeskirjadega ei ole määratud kõrgemat karistust.

2) Sama karistuse alla langevad isikud, kes avalikel teedel või väljakul kasutavad jõuvankrit, teades, et jõuvankri liiklemisluba on 1. lõikes p. 1 kuni 3 kirjeldatud viisil järele või ümber tehtud või nähtavuses piiratud.

§ 14. 1) Kes I ja III osa eeskirju tahlikult või ettevaatamatult rikub, seda karistatakse rahahrahviga või vangimajaga kuni kolme kuuni.

2) Registreerimisel ülesandmata jäetud jõuvankrid ja kummirehvid võidakse keelustada ja tasu maksma konfiskeerida.

3) Keelustamisele ja tasu maksma konfiskeerimisele kuuluvad ka need jõuvankrid, mis pärast 15. maid 1942 tabatakse ilma registreerimistunnistuse või liiklemisloa.

§ 15. Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Reval, den 25. März 1942.

Der Generalkommissar in Reval

Lietzman

Kommunistlik propaganda-materjal konfiskeerimisele

Kindralkomissari Amtsblatts nr. 15 avaldatud määruaga on kõik Eesti

Tähelepanu!

Miinide asukohad teatada!

Feldkomandantuur juhib tähelepanu asjaolule, et lume kadumise ning maapinna sulamise tõttu on elanikkonnale suurenenud hädasõit möödunud aastal enamlaste poolt välja pandud miinide läbi. Need lähendavad nii metsades kui ka teeradadel ja väljadel ootamatult surmaohtu.

Niipea kui rahval miinide esinemist midagi on teada või lähele pandud, tuleb seda teatada kiiremas korras Feldkomandantuurile või kohalikele politseivõimudele, kes sellest viibimata peab telefoni teel teatama Feldkomandantuurile.

Mingil juhul ei tohi eraisikud ise hakata miine kõrvaldama või kahjustada tehes, sest see võib peagi lõppeda surmaga. Kuni asjalundjale saabumiseni tuleb mineeritud maa-ala varustada nähtava sildiga: „Tähelepanu! Miinid!“

Suur paisjärv Slovakkias

Pressburg. Orava jõel ehitatakse suur paisjärv. See pais kujuneb üheks suuremaks Euroopas ja tema ülesandeks on jõevee jaotamine Vaag'ile, mille kallastele ehitatakse 14 veejõuama. Mõned neist on juba valmis.

SA eelvaaleenistustiku väljõppe raames teostatakse suuri maastikuharjutusi, kehalise kasvatus kõrval elendavad tähtselt osa ka igal liiki laskeharrutused.

ga kuni 1000 rmk või ühega neist karistustest.

Autoühendus Tallinna ja Narva vahel

Alates tulevast nädalast seatakse sisse Tallinna ja Narva vahel korrapärane autoühendus. Tallinnast Narva väljuvad autod igal esmaspäeval ja reedel (õhtul) ning Narvast Tallinna igal teisipäeval ja neljapäeval. Väljasõit Narvast on keskpäeva paiku. Lähemaid teateid annab Transpordi- ja Liikluse tal. Narva osakond.

kindralkomissari-piirkonnas leiduvad kommunistliku propaganda levitamiseks määratud või selleks kohased trükitööd (raamatud, brošüürid, ajakirjad, plakatid, postkaardid jne.) keelustatud ja konfiskeeritakse. Kes omab või võib kasutada konfiskeeritavaid trükitöid, on kohustatud need vastavale kohalikele prefektile ära andma. Käesoleva määru vastu rikkujaid karistatakse a) tahlikult korral vangimajaga kuni 1 aastani ja rahahrahviga kuni 5000 rmk või ühega neist karistustest; b) ettevaatamatuse korral vangimajaga kuni 3 kuuni ja rahahrahvi-

Kaugel kodumaast lüüritel vaenlase kuuli läbi langenud armast sõpra
Albert Malling'ut
mälestavad leinas
Daisy, Ellen ja Valve.
Kuul tabas Sind vara nooruse teelt,
End ohverdasid meile vabaduse eest.
Olgu kerge Sul' võõramaa muld,
Kus puhkad Sa igavest und.

Pika raske haiguse järel lahkus meie keskelt unustamatu armas abikaasa, isa ja vanaisa
Jaan Tammemägi
Sünd. 28. X 1869 Surn. 22. IV 1942.
Leinavad
abikaasa ja lapsed
perekondadega.

Unustamata kallist meest, isa, ristiisa ja õemeest
Ivan Karjakin'i
mälestavad kurbuses
abikaasa, poeg, tütar,
ristitütar Eie,
ristipoeg Benno,
perek. Ehavald ja
perek. Eller.

Pärast pikka, raskest haigust suri meie palavat armastatud mees, isa ja vanaisa
Nikolai Varfolomei p. Vesselov
Sünd. 2. XII 1888 a. Surn. 22. IV 1942. a.
Sügavas leinas
abikaasa, lapsed,
lastelapsed ja
kaugelviibiv tütar.

Bolshevike poolt teadmatusse viidud armast tädi poega
Viidi Piirsalu't
õnnitleme tema 23. a. hällipäeva puhul
24. aprillil
Hilda, Elsa
Kevadituli hell, tervisi vill,
ja ütle tal', et ootame sinil!

Meie head perekonna-sõpra
Helene Künnapuu'd
mälestab leinas
perekond Järv.

Teatan lugupeetud lugejaskonnale,

et alates 20. aprillist olen „Virumaa Teataja“ abitalituse ülesandend oma peale võtnud, seega kõik ajalehe tellimised ja kuulutused võtan vastu Ajakirjanduse Kesklao Narvas, Hermannini 11.
J. Üibekand.

OSTAME
KUREMARJU
PIIRAMATUL ARVUL.
MAKSAME PÄEVAKOHAST HINDA
KARASTUSJOKIDETEHAS
„TALKO“
Tallinn, S. Kloostri 18 tel. 482-22

AURULAEV „AUGA“ SÖIDUPLAAN
alates 23. aprillist kuni muutmiseni.
Narva-Jõesuust: Narvast:
Äripäeviti:
Väljasõit kell 06.30, 15.00
Väljasõit kell 11.00, 18.00
Pühapäeviti:
kell 08.00, 17.00
kell 10.00, 19.00
SÖIDUHINNAD: Narva — Narva-Jõesuu RM 0.40; Narva — Riihiküla RM 0.20; Narva — Tõrvala RM 0.30; Narva-Jõesuu — Tõrvala RM 0.20. Lapsed RM 0.15, sõjaväelased RM 0.20. Edasi-tagasi sõidupilet RM 0.70.
Narva Linnavalitsus.

Ostja maalt
soovib osta üks paar kingi nr. 38—39 ja fi or- või siltsukki.
Pakkumised, — Auvere riigimõis A. Suppl.

Kes müüb
kodomismasina
4.—5. või 6. klass või vahetab 11. klassi masina vastu.
Teatada Kiriku 20—4

Kaotatud naisterahva
käekell
21. aprillil õhtul 7. Peetri tänavas (müra rihmaga, firma „Delfin“ monogramiga „P. V.“). Ausat leidjat palun ära tuua hea vaevatasu eest 7. Peetri tn. 4—12

Vajan naisjuuksurit ja õpilast, soovilav, kes ka perenaise tööd teeb. Söök prii, palk kokkuleppel. Uus liin 21.

Mina oma lahuseleval naise
Hilda Kärtneri
(sündinud Mooses) võlgade ja tegude eest ei vastuta. **V. Kärtneri.**

Müün
poolpikad seemisnähk valged kindad ja leeringad nr. 37.
Teateld saab 5. Uus: kella täht. nr. 15—9
Näha lga päev pärast lõunat.

2 kindla teenistusega naist soovivad kiire korras üürida
tuba pliidiga
või tuba ja kööki.
Teatada silt. „Tuba“.

Müün
ülikonnariide
ja ostan
radio
Pakk. Postil 65 (kauplus) kella 9—4.

Müün
diivan, laud ja muid asju.
Uus liin 25—2.

Vajatakse väikesse talu
perenaist
kes koike talutööd lunnab. Pakkumised Narva Tööameli kaudu.

Kaotatud „Võitleja“ juurest Kreenholmi minnes kaks meester üksikut kinga-pealse, üks valge pruun riidest ja teine lakk krooniga. Palun leidjat hea vaevatasu eest ära tuua Kreenh. 19—18.

Proua, kes 22. apr. hommikul 2. Peetri tn. kivi pealt võitis
rahakoti
rahaga, palun seda kohe ära tuua S.-Kreenholmi pr. 7—2, vastasel korral annan seadusliku käigu.

Talu

kasutada anda, Pee'erris-til, Narvast 7 km. eemal. Teat. illuka p. ag. pk. 22

Soovin osta
leerikleidi riiet
Teatada silt. „Leerikleidi riide“ all.

Kiire korras vajatakse
kojameest
Pöörduda Tööameti poole.

Maja müüa
Teat. silt.

2 raudteelast,
Tallinnast Narva komandeeritud, soovivad tulla
kaasüüriliseks
Teat. silt

KUULUTUSI
„Põhja Kodusse“
võetakse vastu lehe ilmumise eelpäeval kuni

kella 9 homm.
Püüendamine tuleb teostada kella 20.05 kuni 4.30-ni

TEADAANNE.

Narva Linnavalitsus kohustab kõiki Narvas ja N. Jõesuus asuvalid riiklikke, omavalitsuste, era- ja isikutele, kaubanduslikke ja tööstuslikke
ettevõtteid,
kes seni (aprillikuul) ei ole veel registreerunud,
endid registreerima
Linnavalitsuse Majandusosakonnas kuni
28. aprillini s. a.
LINNAVALITSUS.

TEADAANNE.

Narva Linnavalitsuse Majandusosakond vajab aiandustöödele suuremal hulgal
naistöölisi
Soovijail ilmuda Majandusosakonda, reekode I kord, või linnaaedniku juurde, Alutse tn. 9. Majandusosakond.